

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЖУРНАЛІСТИКИ
УНІВЕРСИТЕТ ТУШІЇ (Вітербо, Італія)
МІЖФАКУЛЬТЕТСЬКИЙ ЦЕНТР З ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПОШИРЕННЯ ВІДНОВЛЮВАНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ
(Cirder, Вітербо, Італія)
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АДАМА МІЦКЕВИЧА (Познань, Польща)
ДОСЛІДНИЦЬКА ГРУПА З ПИТАНЬ РІЗНОМАНІТНОСТІ, РІВНОСТІ ТА (РЕ)ІНТЕГРАЦІЇ
(Познань, Польща)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕДІАПРОСТОРУ: ЗБІРНИК ДОПОВІДЕЙ

Київ–Вітербо
2025

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
TARAS SHEVCHENKO NATIONAL UNIVERSITY OF KYIV
EDUCATIONAL AND SCIENTIFIC INSTITUTE OF JOURNALISM
UNIVERSITY OF TUSCIA (VITERBO, ITALY)
INTERDEPARTMENTAL CENTER FOR RESEARCH AND DIFFUSION
OF RENEWABLE ENERGY (CIRDER, VITERBO, ITALY)
ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY (Poznań, Poland)
RESEARCH GROUP ON DIVERSITY, EQUALITY, AND (RE)INTEGRATION (Poznań, Poland)

CURRENT ISSUES OF MEDIA SPACE BOOK OF ABSTRACTS

Kyiv-Viterbo
2025

ISBN 9788890336188

УДК 007:304:070

Рецензенти:

Володимир Садівничий, д-р. наук із соц. комунік., проф. факультету іноземної філології та соціальних комунікацій Сумського державного університету
Алессандро Бокколіні, доцент факультету гуманітарних наук, комунікації та туризму
Університету Тушії

**Рекомендовано до друку вченою радою Навчально-наукового інституту журналістики
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № 16 від 6 травня 2025 р.).**

Редакційна колегія:

Юрій Бондар, канд. політ. наук, проф., директор ННІЖ
Анастасія Волобуєва, канд. наук із соц. комунік., доц.
Олена Грозна, асист.
Ірина Євдокименко, канд. наук із соц. комунік., доц.
Петро Катеринич, д-р філософії, асист.
Богдана Носова, канд. наук із соц. комунік., доц.
Олексій Ситник, канд. наук із соц. комунік., доц.
Андреа Колантоні, д-р філософії, доцент Університету Тушії, Вітербо, Італія
Леонардо Б'янкіні, д-р філософії, асистент Університету Тушії, Вітербо, Італія
Валеріо Ді Стефано, д-р філософії, Адміністративний менеджер CREA
– Дослідницького центру лісового господарства та деревини Ради
сільськогосподарських досліджень та аналізу економіки сільського господарства
Міністерства сільського господарства, продовольчого суверенітету та лісів Італії,
Рим, Італія

**Актуальні проблеми медіапростору: зб. доп. наук.-практ. конф. / упоряд. Ю. Бондар,
А. Волобуєва, Б. Носова. Київ–Вітербо, 2025. 480 с.**

У збірнику подано матеріали учасників VII Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми медіапростору», яка відбулася в рамках Днів науки в Навчально-науковому інституті журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка 17 квітня 2025 року.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність та оригінальність інформації, коректність цитування наукових джерел і посилання на них.

Викладені погляди не відображають і не представляють думки членів редакційної колегії, рецензентів та Навчально-наукового інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

© Колектив авторів, 2025

© ННІЖ КНУ імені Тараса Шевченка, 2025

© Університет Тушії, Вітербо, Італія, 2025

ISBN 978-889-033-618-8

UDC 007:304:070

Reviewers:

Volodymyr Sadivnychi, Doctor of Sciences in Social Communications, Professor, Faculty of Foreign Philology and Social Communications, Sumy State University
Alessandro Bocolini, Ph.D., Associate Professor, University of Tuscia, Viterbo, Italy

**Recommended for publication by the Academic Senate of the Educational and Scientific Institute of Journalism, Taras Shevchenko National University of Kyiv
(Minutes No. 16 dated May 6, 2025).**

Editorial Board:

Yurii Bondar, Ph.D., Professor, Director of the Educational and Scientific Institute of Journalism,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
Anastasiia Volobuieva, Ph.D., Associate Professor, Educational and Scientific Institute of Journalism,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
Olena Hrozna, Assistant Professor, Educational and Scientific Institute of Journalism,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
Iryna Yevdokymenko, Associate Professor, Educational and Scientific Institute of Journalism,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
Petro Katerynych, Ph.D., Assistant Professor, Educational and Scientific Institute of Journalism,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
Bogdana Nosova, Ph.D., Associate Professor, Educational and Scientific Institute of Journalism,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
Oleksii Sytnyk, Ph.D., Associate Professor, Educational and Scientific Institute of Journalism,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
Andrea Colantoni, Ph.D., Associate Professor, University of Tuscia, Viterbo, Italy
Leonardo Bianchini, Ph.D., Assistant Professor, University of Tuscia, Viterbo, Italy
Valerio Di Stefano, Ph.D., Administrative Manager, CREA – Research Center for Forestry and Wood of the Council for Agricultural Research and Analysis of Agricultural Economics of the Ministry of Agriculture, Food Sovereignty and Forests of Italy, Rome, Italy

Current Issues of Media Space: Book of Abstracts (2025). Edited by Yu. Bondar, A. Volobuieva, B. Nosova. Kyiv-Viterbo. 480 p.

This Book of Abstracts is a collection of selected academic papers presented at the VII International Scientific and Practical Conferences «Current Issues of Media Space» at the Educational and Scientific Institute of Journalism, Taras Shevchenko National University of Kyiv on April 17, 2025 in the frame of the Days of Science and in collaboration with the University of Tuscia.

The academic papers are published in the author's wording. The authors of the papers are fully responsible for the reliability and originality of the information, the correctness of the citation of scientific sources and references to them.

The views presented are those of authors and do not reflect or represent the views of the Editorial Board Members, Reviewers or the Educational and Scientific Institute of Journalism, Taras Shevchenko National University of Kyiv.

© Group of Authors, 2025

© Educational and Scientific Institute of Journalism,

Галина Вишневська, ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ СВІДОМОСТІ КРІЗЬ ПРИЗМУ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВАХІСНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ	378
Зоряна Годунок, РОЛЬ РЕГІОНАЛЬНИХ МЕДІА В ПІДТРИМЦІ ТА РЕІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ (НА ПРИКЛАДІ ГІПЕРЛОКАЛЬНОГО МЕДІА «РАЙОН.ОСТРОГ»)	380
Ірина Грабовець, Олена Приходько, ПРОТИДІЯ МАНІПУЛЯТИВНОМУ ВПЛИВУ В КОНТЕКСТІ ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ОСОБИСТОСТІ	383
Василь Загороднюк, ЖИТЛОВІ ПРОБЛЕМИ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ: СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВАХІСНИЙ КОНЦЕПТ	385
Євгенія Задорожна, СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВАХІСНА ЖУРНАЛІСТИКА У ВЗАЄМОДІЇ ГРОМАДЯН І ДЕРЖАВИ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ	388
Любов Конюхова, ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ДИРЕКТИВНОЇ ІЛЛОКУЦІЇ В РЕКЛАМНИХ ТЕКСТАХ	390
Олексій Костюченко, РОЛЬ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВАХІСНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ У ВИСВІТЛЕННІ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ: ЦІННІСНО-ЕТИЧНИЙ ВИМІР	392
Юлія Мельнікова, ДЕБАТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДГОТОВКИ ЖУРНАЛІСТІВ У СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ	395
Олена Мельникова-Курганова, КОНЦЕПТ СВОБОДИ СЛОВА В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЛОКАДИ ПІД ЧАС ВІЙНИ	397
Павло Мірошниченко, ПРАВА ТА СВОБОДИ ЛЮДИНИ В МЕДІЙНОМУ ПОРЯДКУ ДЕННОМУ ПРИФРОНТОВОГО ЗАПОРІЖЖЯ	399
Оксана Одаренко, ВИКЛИКИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВАХІСНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ	402
Тетяна Решетука, Кушнір Оксана, ДИТЯЧА ПРОБЛЕМАТИКА В ОНЛАЙН-ВИДАННІ «20 ХВИЛИН – НОВИНИ ТЕРНОПОЛЯ» НА ЧЕТВЕРТОМУ РОЦІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	404
Галина Синоруб, Олеся Мединська, БЕЗПЕКА ТА ЗАХИСТ ЖУРНАЛІСТІВ У ЗОНІ БОЙОВИХ ДІЙ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД	406
Андрій Соломахін, Ірина Гайдаєнко, СТРАТЕГІЇ ПРОТИДІЇ МОВІ ВОРОЖНЕЧІ ЩОДО ВПО У ТІКТОК	411
Лілія Шутяк, ПРОТИДІЯ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ: ДОСВІД ЧЕРНІВЕЦЬКОГО ОНЛАЙН-МЕДІА «ШПАЛЬТА»	414

медіа «20 хвилин – Новини Тернополя». Вона є ключовою при висвітленні концепту «діти і війна» (3 матеріали: «4 червня на Майдані Волі відбудеться Всеукраїнська акція в пам'ять про загиблих на війні дітей» [03.06.2024], «Тернополяни вшанували пам'ять про дітей, що загинули під час війни» [04.06.2024], «Статус «дитина війни»: як оформити та чи є грошові виплати» [08.09.2024]). Навіть при відборі культурно-мистецьких, спортивних інфоприводів відчувається вплив російсько-української війни: «Діти – це маленькі супергерої». Як 20-річна дівчина з Тернопільщини начитує терапевтичні казки» [24.03.2024], «Бабусині зайці: чортків'янки «срібного віку» шиють іграшки, щоб підтримати дітей війни» [06.04.2024], «На відпочинок до Чорткова приїхали діти з окупованого Херсона. У подарунок привезли кавун» [22.07.2024], «Школярка з Тернополя займається створенням нових сенсорних протезів» [18.10.2024], «Першокласник з Чортківщини виготовив 150 окопних свічок для воїнів ЗСУ» [21.10.2024] тощо.

Контент-аналіз публікацій в онлайн-виданні «20 хвилин – Новини Тернополя» із хештегами #діти та #діти війни засвідчив активну медіатизацію широкого спектру проблем дітей і підлітків. У журналістських матеріалах дитячої тематики домінують різні аспекти дотримання прав неповнолітніх в усіх сферах суспільного життя. Резонансні правозахисні випадки, у яких задіяні діти, залишаються в полі зору медійників до їх дієвого завершення. Російсько-українська війна визначає повсякдення неповнолітніх громадян і знаходить відображення у більшості журналістських публікацій.

Список використаних джерел:

1. Діти війни: Державний портал. Сайт. URL: <https://childrenofwar.gov.ua/> (дата звернення: 27.03.2025).
2. Медіа та права дитини: посібник для журналістів, створений самими журналістами. Українське адаптоване видання розроблено МГО «Інтерньюз-Україна». 2009. 65 с. URL: <https://archive.khpg.org/osvita/files/docs/1247043297.pdf> (дата звернення: 27.03.2025).
3. Становище дітей України. Резолюція 2529 [2024]. Парламентська Асамблея Ради Європи. URL: <https://pace.coe.int/en/files/33348/html> (дата звернення: 27.03.2025).
4. 20 хвилин – Новини Тернополя. Сайт. URL: <https://te.20minut.ua/> (дата звернення: 27.03.2025).

Галина Синоруб,

кандидатка наук із соціальних комунікацій, доцентка
Тернопільського національного педагогічного університету

Олеся Мединська,

кандидатка філологічних наук, доцентка
Тернопільського національного педагогічного університету

БЕЗПЕКА ТА ЗАХИСТ ЖУРНАЛІСТІВ У ЗОНІ БОЙОВИХ ДІЙ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Професійна діяльність журналіста у зоні бойових дій відіграє важливу роль у збереженні історичної правди, забезпеченні поінформованості суспільства, залученні уваги та мобілізації підтримки міжнародної спільноти. Повномасштабне вторгнення РФ в Україну актуалізувало проблему безпеки журналістів у зоні бойових дій. На

основі досвіду висвітлення збройних конфліктів у різних країнах виникає потреба у дослідженні міжнародної практики з питань безпеки медійників, дотримання етичних принципів і захисту свободи слова в умовах війни.

Деякі аспекти щодо безпеки і захисту журналістів під час збройних конфліктів знаходять своє відображення у дослідженнях А. Бордена, М. Буроменського, М. Бетца, М. Гнатовського, В. Гутника, А. Девіса, С. Джукса, О. Задорожного, З. Казанжи, Д. Ковалю, А. Кориневича, Т. Короткого, В. Лисика, О. Мережка, О. Поєдинок, С. Саллівана, Н. Хенделя, Ю. Чазана, А. Штролейна, С. Штурхецького, К. Шюппа тощо. Проте ця тема недостатньо представлена в сучасному журналістикознавстві. Потребують вивчення питання, пов'язані з наданням окремого правового статусу для журналістів в умовах війни, регулюванням прав та обов'язків військових кореспондентів та незалежних журналістів, удосконаленням міжнародно-правових актів, які гарантували б захист медійників під час збройного конфлікту.

Під час воєнних дій журналісти, виконуючи свій професійний обов'язок, перебувають в умовах екзистенційного ризику. За даними міжнародної організації «Репортери без кордонів» (RSF), «у 2024 році загинули 54 журналісти, з яких 31 – під час висвітлення подій у зонах конфліктів у світі. Їхня частка досягла п'ятирічного максимуму (57,4%). Найнебезпечнішими регіонами у світі для журналістів із найбільшою кількістю зафіксованих загиблих серед усіх країн за останні п'ять років є Газа та Азія (загиблих у Пакистані (7) та під час демонстрацій у Бангладеші (5)). У 2024 році у світі затримали 550 журналістів. Їхнє зростання (+7,2%) пояснюється, зокрема, новими ув'язненнями в Росії (+8) та Ізраїлі (+17). 55 журналістів перебувають у заручниках. З них 70% – у Сирії. Найбільші в'язниці у світі для журналістів є Китай (124), у тому числі 11 у Гонконзі, М'янма (61), Ізраїль (41) та Білорусь (40)» [5]. Розглядаючи цю проблему в контексті російсько-української війни, Інститут масової інформації відстежує та фіксує факти про злочини Росії щодо журналістів. Відповідно до статистики, що ведеться з початку широкомасштабного вторгнення Росії в Україну 24 лютого 2022 року, станом на 20 березня 2025 року, загинуло 102 журналісти, з них 12 під час виконання професійних обов'язків [4]. За даними Національної спілки журналістів України та Міжнародної федерації журналістів серед загиблих медійників – 8 іноземців [8]. Зауважимо, що RSF закликає держави ратифікувати Міжнародну конвенцію про захист усіх осіб від насильницьких зникнень, оскільки на сьогодні зафіксовано лише 75 ратифікацій. На нашу думку, актуалізувалося питання інтенсифікації міжнародно-правового захисту, адже чинні норми міжнародного гуманітарного права потребують удосконалення в контексті різних видів конфліктів, розроблення механізму, який дійсно зможе забезпечити захист журналістів під час збройних зіткнень.

Основними документами, що регулюють безпеку журналістів у зоні бойових дій, є норми міжнародного гуманітарного права, а також спеціально прийняті резолюції та ініціативи міжнародних організацій: Декларація «Про захист журналістів в умовах конфліктів і тиску», Рекомендація № R (96) 4 «Про захист журналістів в умовах конфліктів і тиску» (3.05.1996 р.), Рекомендація Парламентської асамблеї Ради Європи № 1706 (2005) «ЗМІ і тероризм», Резолюція Парламентської асамблеї Ради Європи № 1438 (2005) «Свобода преси і умови роботи журналістів у зонах конфліктів» (26 вересня 2007 р.); Рекомендації Комітету міністрів Ради Європи «Про захист свободи вираження поглядів та інформації в кризові часи», Декларація Комітету міністрів

«Щодо захисту та сприяння розслідувальній журналістиці», Декларація Комітету міністрів Ради Європи «Про захист журналістики та безпеку журналістів та інших медіаучасників» [30.04.2014 р.], Резолюція Парламентської асамблеї Ради Європи № 2035 [2015] «Захист безпеки журналістів та свободи медіа в Європі», Рекомендація СМ/Рес [2016] 4 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам «Щодо захисту журналістики й безпеки журналістів та інших медіаучасників» [13.04.2016 р.].

У міжнародному праві є спеціальні положення щодо захисту гуманітарних працівників і журналістів під час збройного конфлікту. Згідно зі статтею 79 Додаткового протоколу I Женевських конвенцій, яка кодифікує звичайне правило, журналісти в зонах бойових дій повинні розглядатися як цивільні особи та захищатися як такі, якщо вони не беруть участі у військових діях. Резолюція 2222, схвалена Радою Безпеки Організації Об'єднаних Націй 27 травня 2015 року, яка розширює та посилює резолюцію 1738, прийняту в 2006 році, нагадує всім сторонам збройного конфлікту про їхні зобов'язання поважати тих, хто працює в медіа, і захищати їх від усіх форм насильства. Генеральна Асамблея ООН також порушила це питання у своїх резолюціях 68/163, прийнятих 18 грудня 2013 року, і 69/185, 18 грудня 2014 року, які закликають держави-члени працювати разом, щоб запобігти насильству проти журналістів [9].

У Рекомендаціях СМ / Рес [2016] 4 Комітету міністрів держав-членів щодо захисту журналістики і безпеки журналістів та інших медіаучасників зазначається, що «держави-члени повинні активно переслідувати пріоритети захисту журналістів та інших медіаучасників та боротися з безкарністю на усіх відповідних регіональних та міжнародних міжурядових форумах і, в більш загальному плані, у своїй зовнішній політиці та відносинах» [7].

Рада Безпеки ООН засуджує безкарність за злочини проти журналістів, скоєні під час збройного конфлікту та закликає держави дотримуватися міжнародного права. Важливим є положення, яке зобов'язує держави створити безпечне та сприятливе середовище для журналістів задля виконання ними своїх професійних обов'язків під час збройного конфлікту.

Генеральна Асамблея ООН у Резолюції 69/185 від 18 грудня 2014 року щодо безпеки журналістів та проблеми безкарності засуджує всі напади та насильство проти журналістів і працівників медіа, такі як катування, позасудові страти, насильницькі зникнення, свавільні арешти та свавільні затримання, а також залякування та переслідування, зокрема у конфліктних ситуаціях. ГА ООН також закликає держави проводити заходи з метою поширення обізнаності населення щодо зобов'язань у сфері прав людини та МГП, що стосуються безпеки журналістів.

У «Конвенції про захист цивільного населення під час війни» закріплено гарантії, які поширюються і на журналістів, зокрема заборона: насилля над життям й особистістю; захоплення у заручники; наруги над людською гідністю; засудження та застосування покарання без судового рішення; примусової мобілізації стороною, яка окупувала території; забезпечення основоположних прав (лікування, харчування, житло тощо); компенсація моральної та майнової шкоди, а також шкоди для здоров'я, завданої під час війни (поранення, каліцтво, смерть особи) [1].

Відповідно до сучасної доктрини Міжнародного гуманітарного права журналістів поділяють на дві категорії: воєнні кореспонденти (які мають акредитацію від збройних сил) і незалежні журналісти.

Основними принципами захисту журналістів в умовах конфліктів є: запобігання (захист фізичної безпеки), страхування (до відправлення в зону бойових дій) на випадок хвороби, тілесного ушкодження, репатріації або смерті), наявність «гарячих ліній» зв'язку різних організацій (Міжнародний комітет Червоного Хреста (ICRC), Міжнародна федерація журналістів (IFJ), Міжнародна асоціація з питань свободи вираження поглядів (IFEX), інформація, пересування й листування відповідно до гарантій Європейської конвенції з прав людини 10 (995_004) (ЄКПЛ), конфіденційність джерел, засоби зв'язку контролювання обмежень, захист і допомога, недискримінація, доступ до території держави, застосування систем акредитації та уніфікації їх процедури для безпеки медійників та регулювання доступу до інформації (окрім ідентифікації журналістів, у деяких країнах практикується підписання угоди про дотримання низки правил, включаючи обмеження на висвітлення певних тем та узгодження матеріалів з військовою цензурою, що сприяє збереженню контролю над інформаційним простором в умовах війни), розслідування (передбачає зобов'язання держав-членів виявляти інциденти з порушенням фізичної недоторканності журналістів та притягати до відповідальності винуватців). Зазначених принципів повинні дотримуватись усі країни – члени Ради Європи, зокрема й Україна.

Попри наявність усталених міжнародно-правових норм, значна частина сучасних збройних конфліктів супроводжується їх порушеннями. Це ставить під сумнів ефективність міжнародного гуманітарного права (МГП) як механізму захисту журналістів. Наприклад, у контексті ізраїльсько-палестинської війни смерть журналістів залишається безкарною; механізми підзвітності, запроваджені ізраїльськими військовими, перешкоджають Міжнародному кримінальному суду виявляти та розслідувати справи; журналістів і неурядові організації називають терористами, а Ізраїль не надав суттєвих доказів на підтримку цих тверджень.

На думку доктора Інсаф Резагі, дослідника міжнародного права з Інституту Французької історії Сходу, «міжнародний порядок руйнується, тому що він не зміг покласти край цій війні, а також 75 років конфлікту та окупації, незважаючи на наявність усіх необхідних для цього механізмів. Палестина – це місце, де вмирає міжнародне право» [11].

Щодо війни в Сирії то варто зазначити, що Рада Безпеки ООН у своїй резолюції в 2006 році внесла зміни про надання доступу медіа до інформації та права її висвітлення. Відповідно було схвалено план (6 пунктів) ООН і Ліги арабських держав щодо Сирії у 2012 році, п'ята позиція якого закликала усі сторони забезпечити свободу пересування по всій країні для журналістів. Журналісти Сирії підписали «Етичну Хартію сирійських медіа» (Ethical Charter for Syrian Media), яка регулює медійне середовище, однак власна безпека та об'єктивне висвітлення подій є відповідальністю самих журналістів [10].

Як свідчить практика, норми МГП не завжди є дієвими, тому в умовах війни на журналістів покладається відповідальність щодо особистої безпеки та захисту, зокрема ретельної оцінки ризиків для життя та здоров'я, дослідження регіону та його географії, проходження курсів із медичної підготовки, застосування різних способів захисту особистих даних та обладнання, оформлення страхування від нещасних випадків, співпраці з військовими та правоохоронними органами України для отримання інформації про безпечні маршрути тощо. На нашу думку, для ефективного

захисту журналістів у зоні бойових дій назріла необхідність у розробці такого міжнародного документа, у якому було б задекларовано відповідальність сторін збройного конфлікту щодо порушення прав медійників, механізми запобігання їх безкарності та реалізації міжнародного правосуддя.

Список використаних джерел

1. Брезгунова Л. Які міжнародні договори захищають журналістів на війні та як росія їх порушує? Press. URL: <https://pressassociation.org.ua/ua/yaki-mizhnarodni-dogovori-zahishhayut-zhurnalistiv-na-vijni-ta-yak-rosiya-%D1%97h-porushu%D1%94/>.
2. Законодавство України. Законодавство Європейського співтовариства. Міжнародне право. URL: <https://законодавство.com/pravovi-akti-mijnarodni/stattya-zahodi-schodo-zahistu-137146.html>.
3. Кутovenko О. П'ять головних дилем журналіста в зоні військових дій: поради новозеландської репортерки Емми Білз. URL: <https://ms.detector.media/maister-klas/post/16268/2016-03-17-pyat-golovnykh-dylem-zhurnalista-v-zoni-viyskovykh-diy-porady-novozelandskoi-reporterky-emmy-bilz/>.
4. Медійні злочини Росії у війні проти України (оновлюється). IMI. URL: <https://imi.org.ua/monitorings/medijni-zlochyny-rosiyi-u-vijni-proty-ukrayiny-onovlyuyetsya-i44098>.
5. Мельник Р. Звіт «Репортерів без кордонів»: У 2024 році загинули 54 журналісти, більше половини – у зонах конфліктів. Детектор медіа. URL: <https://detector.media/infospace/article/235872/2024-12-12-zvit-reporteriv-bez-kordoniv-u-2024-rotsi-zagynuly-54-zhurnalisty-bilshe-polovyny-u-zonakh-konfliktiv/>.
6. Рада Безпеки ООН. Резолюція 1738 (2006), 23 грудня 2006 р.. URL: <http://www.un.org>.
7. Рекомендація СМ / Рес [2016]4 [1] Комітету міністрів держав-членів стосовно захисту журналістики і безпеки журналістів та інших медіа учасників. URL: <https://mvs.gov.ua/uk/ministry/projekti-mvs/jevropeiska-integraciya-ukrayini/rekomendaciyi-parlamentskoyi-asambleyi-radi-jevropi/rekomendaciya-cm-rec-20164-1-komitetu-ministriv-derzav-cleniv-stosovno-zaxistu-zurnalistiki-i-bezpeki-zurnalistiv-ta-insix-media-ucasnikiv-1>.
8. Список журналістів, які загинули від початку повномасштабної російської агресії (оновлено). Інформаційна служба НСЖУ. URL: <https://nsju.org/novini/arman-soldin-stav-14-ym-mediapraczivnykom-shho-zagynuv-pry-vykonanni-profesijnyh-obovyazkiv/>.
9. APPENDIX I: Protection of journalists in war zones. RSF Resource for Journalists' Safety. URL: <https://safety.rsf.org/appendix-i-protection-of-journalists-in-war-zones/>.
10. Marie O'Reilly Protecting Journalists in Conflict Zones: Lessons from Syria. URL: <https://theglobalobservatory.org/2013/07/protecting-journalists-in-conflict-zones-lessons-from-syria/>.
11. "Where International Law Goes to Die": Mechanisms Blocking Justice for Journalists and Civil Society. Forbiddenstories. URL: <https://forbiddenstories.org/palestine-international-law-journalists-society/>.